

СТАНІСЛАВУ ВЛАДИСЛАВОВИЧУ КУЛЬЧИЦЬКОМУ – 70

В Україні й поза її межами ім'я та праці сучасного вченого-історика Станіслава Кульчицького добре відомі. Він – один з тих науковців, в творчості яких віддзеркалюється сьогоденний стан української історичної науки, хто не боїться важких тем та дразливих для суспільства проблем. Ерудований, широко обізнаний з джерелами та творчим доробком вітчизняних та зарубіжних вчених, він не лише досконало володіє величезним фактографічним матеріалом, але й повсякчас генерує нові наукові концепції. В цьому контексті не можна не згадати розробки ним ряду конкретно-історичних питань, а також концептуальних підходів до вивчення багатьох зрізів українського історичного процесу ХХ століття, новітньої історії України.

Як кожний вчений С.Кульчицький пройшов тривалий і складний шлях свого фахового зростання. Зміни в суспільно-політичних умовах, інновації, які відбувалися всередині історичної науки, не могли не накласти свій карб на його науковий доробок. Вони справляли визначальний вплив на формування світоглядної парадигми, теоретико-методологічних засад та критеріїв, з яких науковець підходив до розв'язання тих чи інших наукових завдань, на його дослідницький інструментарій. Широким оціночним діапазоном відзначається трактування ним таких фундаментальних проблем, як українська революція початку ХХ століття та визвольні змагання українців в наступний час, голодомори 20–30-х та 40-х років, «воєнний комунізм» та нова економічна політика, еволюція тоталітарного режиму та державотворчих процесів в радянській Україні тощо. Переосмислення радянського минулого в історії українського народу, що має місце в новітніх наукових розробках вченого, дозволило йому висунути оригінальні концепції розбудови українського суспільства після серпня 1991 р., поглибити розуміння логіки подій осені–зими 2004 р. та наступних за цим процесів в політичному житті України.

Шаною і повагою користується С.Кульчицький в колективі Інституту історії України НАН України, де працює вже понад 35 років. Він поєднує надзвичайно плідну наукову діяльність (в доробку вченого – більше півтори тисячі наукових праць, в тому числі майже 50 монографій, довідників, розділів в колективних виданнях) з адміністративними посадами завідувача відділу історії України 20–30-х рр. ХХ ст. та заступника директора з наукової роботи, викладає у вузах, зокрема в Національному університеті «Києво-Могилянська Академія», керує авторськими колективами численних фундаментальних проєктів, є науковим редактором цілої низки монографій та наукових збірників, науковим керівни-

ком і консультантом понад 40 здобувачів наукових ступенів кандидатів та докторів історичних наук.

Цей черговий збірник наукових праць відділу історії України 20–30-х рр. ХХ ст., який очолює Станіслав Владиславович Кульчицький, дещо незвичний. Замість традиційного у таких випадках нарису про життя та творчі здобутки ювіляра у першому розділі редколегія подає інтерв'ю із С.Кульчицьким та нотатки *Ab imo pectore**: колеги та учні С.Кульчицького намагались відповісти на питання про те, чого їх навчив Станіслав Владиславович і чим вони йому завдячують. Друга ж частина збірника складається із статей його колег і учнів, що продовжують розробляти теми, якими так захоплений вчений, – історії революційних подій в Україні та її історичного поступу у міжвоєнну добу, історії ОУН–УПА, Другої світової війни, повоєнної та новітньої української історії, історіографічних процесів сьогодення.

Вшановуючи ювіляра, побажаємо йому наснаги і творчого довголіття. З роси та з води Вам, Станіславе Владиславовичу!

Академік НАН України

Валерій Смолій

---

* З глибин душі, від усього серця. – 3 лат.